

Beleidsplan OVKK
Samen werken aan een (be)leefbaar
Overijssels platteland

1. Ontwikkelingen

In Overijssel

De wereld om ons heen verandert. Er wordt steeds meer van burgers zelf verwacht. Er wordt een groter beroep gedaan op de zelfredzaamheid van mensen. Voorbeelden hiervan zijn het privatiseren van (sport)accommodaties en het stimuleren van langer zelfstandig blijven wonen door ouderen. Daarnaast zijn er meer ontwikkelingen die impact hebben op de leefbaarheid van het platteland, zoals het openbaar vervoer dat zich steeds meer beperkt tot de grotere kernen en steden.

De manier waarop mensen zich vrijwillig inzetten voor hun omgeving verandert. In plaats van zich langdurig vast te leggen voor een vrijwilligersfunctie, zetten mensen zich liever projectmatig in. Dat vraagt ook een andere manier van organiseren.

De behoefte van mensen om samen te komen, van elkaar te leren en met elkaar iets te ondernemen vermindert niet! In tegendeel. In bijna elk dorp zijn wel voorbeelden van kleine of grote initiatieven te vinden die een bijdrage leveren aan de leefbaarheid. Dit kunnen de mensen niet alleen. Om deze initiatieven van de grond te krijgen is specialistische kennis nodig van organiseren, regelgeving, subsidies en mogelijkheden.

Sterker nog; vandaag de dag kan een dorp of kern niet meer zonder haar actieve inwoners. Die zijn onmisbaar als een kern leefbaar wil blijven in een tijd van demografische veranderingen. De krachtige kernen kennen nog veelal hechte sociale verbanden. Men kent elkaar. Mantelzorg en noaberschap zijn nog een normaal fenomeen. Deze vanzelfsprekendheid komt door schaalvergroting, vergrijzing en ontgroening onder druk te staan. Ook de uitdagingen rond dossiers als stikstof en Natura 2000 gaan hun weerslag krijgen in de kernen en buitengebieden van onze provincie. Het is niet ondenkbaar dat een deel van de agrarisch ondernemers hun bedrijf beëindigen en/of wegtrekken uit de buitengebieden.

Daardoor verandert de dynamiek in de buitengebieden en dat heeft ook impact op de leefbaarheid.

De wereld is via internet voor iedereen bereikbaar. Communicatiemiddelen doen grenzen van dorp of kern vervagen en daarmee voor een deel ook de beperkingen. Dit maakt de afhankelijkheid van dorpsgenoten kleiner, maar heeft wel gevolgen voor de sociale kwaliteit.

In Overijssel is het landschap rondom de krachtige kernen één van de belangrijkste unique selling points van ons platteland. Toerisme en recreatie maken hier dankbaar gebruik van. Deze sector kan de motor vormen van de (lokale) economie en daarmee een boost geven aan de werkgelegenheid.

Kortom, De dorpen en kernen in Overijssel zijn volop in beweging. De saamhorigheid en noaberschap leeft in onze provincie nog steeds. Om alle ontwikkelingen te kunnen duiden, uitdagingen om te zetten in kansen, te ondersteunen en aan te jagen en daarnaast de kennis te verspreiden, is er een partij nodig die kan verbinden, ophalen, stimuleren en ondersteunen. De OVKK vervult de helikopterfunctie die hiervoor noodzakelijk is.

Bij de OVKK

Leden en vrienden

De OVKK, onderdeel van de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen (LVKK), is een vereniging die haar werkterrein heeft in Overijssel. De OVKK zet zich in voor het op peil houden en verbeteren van de leefbaarheid van de krachtige kernen. Haar leden zijn verenigingen van Plaatselijk Belang, dorpshuizen en initiatiefgroepen. Daarnaast heeft de OVKK vrienden die per jaar een bedrag doneren. Buiten deze doelgroepen ondersteunt de OVKK jaarlijks vele leefbaarheidsinitiatieven.

De OVKK heeft een krachtig netwerk dat zich inzet voor de leefbaarheid in de Overijsselse dorpen en kernen. De relatie met overheden (gemeenten en provincie) is goed, maar kunnen we versterken. Zo zijn bijvoorbeeld nog niet alle gemeenten lid en zien we voor de OVKK een belangrijke rol weggelegd in het realiseren van de doelstellingen uit het nog te realiseren Provinciaal programma Leefbaar Platteland.

De meerwaarde van de OVKK als leefbaarheidsmakelaar en kennis- en netwerkorganisatie wordt door de provinciale politiek (h)erkend. De OVKK stelt haar specifieke kennis ook voor de Overijsselse gemeenten beschikbaar.

Bestuur en medewerkers

De OVKK beschikt over een bureauconsulent en communicatieadviseur. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers, met diverse achtergronden en voor de vereniging relevante expertises en netwerken. Naast het bestuur beschikt de OVKK over een netwerk met adviseurs die op projectbasis kernen helpen met het oplossen van leefbaarheidsvraagstukken.

Om de taak die de OVKK voor zich ziet goed uit te voeren, is het van belang om het netwerk uit te breiden. In de ideale situatie hebben we in de verschillende regio's één of twee adviseurs gekoppeld aan een van de bestuursleden die als vraagbaak voor onze leden kunnen dienen en het bestuur kunnen voorzien van input over wat er in de dorpen leeft. De OVKK versterkt hierdoor haar brede kennisbasis en netwerk.

Financiële ontwikkelingen

De OVKK is voor wat betreft haar reguliere bedrijfsvoering financieel gezien in belangrijke mate afhankelijk van subsidie van de provincie Overijssel, bijdragen van gemeentes, contributies van haar leden en donaties. Het bestuur maakt van het versterken van deze financiële basis, de komende periode een prioriteit.

Het bestuur zet zich in voor een financieel gezonde vereniging die haar bestaansrecht ontleent aan haar functie als onafhankelijke netwerkpartner en kennisdrager. Het tegen financiële vergoeding leveren van adviesdiensten aan projecten behoort niet primair tot de activiteiten van de OVKK. De OVKK blijft beschikbaar voor projectmatige inzet op activiteiten die in het verlengde liggen van haar missie en haar doelstelling om de netwerken in de provincie en daarbuiten te versterken en haar streven om vrijwilligersorganisaties te helpen bij het versterken en delen van kennis.

De OVKK wil voor de provincie concreet van meerwaarde zijn door het bieden van ondersteuning o.a. bij het realiseren van de doelstellingen van het programma Leefbaar Platteland. De OVKK wil dit realiseren door haar netwerk in de krachtige kernen van Overijssel te mobiliseren, te verbinden, te versterken en in te zetten. Dit in een meer onafhankelijke positie ten opzichte van de daadwerkelijke uitvoering van projecten dan voorheen.

2. Missie van OVKK

De OVKK weet wat er leeft op het platteland van Overijssel door intensieve contacten met haar leden, de dorpsbelangen en dorpshuizen van Overijssel. Als neutrale partij met een krachtig netwerk stimuleert en ondersteunt de OVKK haar leden bij het (be)leefbaar maken en houden van de krachtige kernen in Overijssel. De weg wijzen, initiatief zichtbaar maken, oplossingsrichtingen en uitdagingen agenderen bij overheden en maatschappelijke organisaties is onze meerwaarde. Als leefbaarheidsambassadeur is de OVKK een serieuze en waardevolle gesprekspartner voor beleidsmakers.

3. Ambities OVKK

Vanuit haar missie en kijk op de leefbaarheid in Overijssel heeft het bestuur van de OVKK haar ambities voor de komende jaren geformuleerd. De ambities van de OVKK worden geformuleerd aan de hand van 5 pijlers. Per pijler worden een aantal concrete acties geformuleerd die de OVKK de komende jaren gaat uitvoeren.

De 5 pijlers van de OVKK

1. Contact met onze leden
2. Signaleren en agenderen
3. Stimuleren van initiatief en vergroten van kennis
4. Delen en organiseren
5. Waarderen van initiatief

Pijler 1: Contact met de leden

De OVKK is er voor iedereen die zich bij ons thuis voelt. De OVKK ondersteunt met liefde alle partijen die zich van onderop bezighouden met leefbaarheid. Om onze meerwaarde te verzilveren is contact met de leden essentieel. Alle bestuursleden hebben een eigen regio waarvoor zij contactpersoon zijn. Daarnaast willen we per regio ook één of twee adviseurs uit ons netwerk aanhaken die de dorpen met raad en daad bij kunnen staan. De leden krijgen hiervan bericht en weten bij wie ze met vragen terecht kunnen. Dat houdt de lijnen kort en rechtstreeks. Hierdoor staat de OVKK in nauwer contact met de leden en is ze beter op de hoogte van wat zich afspeelt in de kernen.

Leden kunnen een direct beroep doen op de OVKK als zij tegen regelgeving aanlopen, op zoek zijn naar iemand die ze kan bijstaan in een project of als ze willen weten of hun probleem ook in andere dorpen speelt. We zitten letterlijk aan tafel. Door op deze wijze het gesprek actief te voeren, zijn we in staat om met onze kennis de leden verder te brengen. Daarnaast kunnen we op deze wijze onze signalerende functie goed uitvoeren. Opgepikte signalen kunnen omgezet worden in concrete acties en waar nodig gedeeld worden met provincie en/of gemeenten.

Indicatoren

- Werkbare regio-indeling voor bestuursleden en adviseurs maken (Twente, Salland, Vechtdal en Kop van Overijssel, 2 bestuursleden per district).
- Om onze kennis optimaal te benutten en ons netwerk nog verder uit te breiden zet de OVKK in op de samenwerking met meer adviseurs.
- Per regio één keer per jaar een bijeenkomst organiseren waar de leden uit die regio voor worden uitgenodigd.
- Laten zien dat er aandacht is voor de lokale belangen en initiatieven door inzet van digitale nieuwsbrieven, website, social media en bijeenkomsten.
- Het opstellen van een strategie om actief aan de slag te gaan met ledenwerving.

Pijler 2: Signaleren en agenderen

Door onze contacten met de leden hebben we goed in beeld met welke uitdagingen de dorpen en kernen te maken krijgen. Daarnaast zien we ook welke dingen goed werken en waar oplossingen voor knelpunten nodig zijn. Naast onze leden staan we ook in direct contact met verschillende partners in het veld. Denk aan Stimuland, Het Oversticht, Sportservice Overijssel, KNHM, Landschap Overijssel, Natuur en Milieu Overijssel, Anno.Nu en anderen. Door al deze contacten kunnen we in de dorpen signaleren en richting beleidsmakers onderwerpen agenderen. Deze onafhankelijke en neutrale rol willen we in de komende jaren verder uitbouwen. De komende jaren willen we als organisatie het belang van een leefbaar platteland beter uitdragen richting verschillende stakeholders. Door onze kennis en ons netwerk kunnen we daarnaast de Overijsselse overheden ontzorgen in de uitvoering van beleid.

Indicatoren

- We zorgen voor periodiek contact met onze collega maatschappelijke organisaties om voeling te houden met de beleidsvelden waarop zij actief zijn en duidelijk de ontwikkelingen in de dorpen en kernen op hun vakgebied in kaart te brengen

- Wanneer zich de mogelijkheid voordoet zal de OVKK richting gemeentebesturen en het provinciebestuur onderwerpen die belangrijk zijn voor de dorpen en kernen in Overijssel via persoonlijke contacten en schriftelijk via de griffies agenderen.
- De OVKK zorgt voor regelmatige kennisuitwisseling tussen genoemd partijen en bestuur zodat de kennis die bij de verschillende mensen aanwezig is wordt gedeeld binnen de organisatie.
- De provincie Overijssel en de 25 gemeenten enthousiasmeren voor het werk van OVKK en ook de brugfunctie van OVKK in beeld te brengen door het intensiveren van de contacten met deze organisaties.
- Inzetten van ons een netwerk van organisaties die leefbaarheidsprojecten kunnen uitvoeren.
- Visie vorming op één of enkele onderwerp per jaar dat door onze achterban belangrijk wordt gevonden. Deze visie wordt actief gecommuniceerd met onze achterban en overheden.

Pijler 3: Stimuleren van initiatief en vergroten van kennis

De OVKK bezit veel kennis en een groot netwerk als het gaat om leefbaarheid op het platteland. Hier kan veel meer dan nu gebeurt, gebruik van gemaakt worden door verschillende partijen. Hierbij denken wij aan de provincie, gemeenten en natuurlijk onze leden. Hier liggen volop kansen. Onze leden bezitten veel kennis en ervaring die nu niet verder komt dan de eigen omgeving. De OVKK wil de komende vier jaar de transitie maken van organisatie die veelal projecten uitvoert naar een onafhankelijke kennispartner en aanjager van initiatieven. We zijn trots op ons vermogen om bewonersinitiatieven en projectactiviteiten te stimuleren, vlot te trekken en gaande te houden. De OVKK is een onmisbare partner voor de Overijsselse dorpen, maatschappelijke organisaties en overheden.

Speciale aandacht gaat de komende tijd naar het uitbreiden van onze netwerk van vrijwillige adviseurs die de OVKK gaan ondersteunen in het contact met de dorpen en kernen. Om hen te ondersteunen gaan we onderzoeken op welke wijze samenwerking mogelijk is met de KNHM (Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij). Zij hebben ervaring en middelen om adviseurs te voorzien van extra expertise en netwerk van gelijkgestemden. Door deze samenwerking voorzien wij dat adviseurs de werkzaamheden voor de OVKK beter kunnen uitvoeren én dat we als OVKK meer te bieden hebben in de professionele ontwikkeling van de adviseurs in ons netwerk.

Indicatoren

- Er wordt een samenwerkingsprofiel opgesteld voor de partijen waar we mee willen samenwerken. We actief aan de slag om contacten te leggen met de organisaties die passen bij dit profiel.
- Op basis van contact met de leden jaarlijks speerpunten vaststellen waar de OVKK zich op concentreert. Onze adviseurs spelen hierin een belangrijk rol.
- Steeds meer dorpen weten de OVKK te vinden als vraagbaak en verwijzer om initiatieven van de grond te krijgen.

Pijler 4: Delen en organiseren

De OVKK investeert veel tijd en energie in het ophalen van kennis, ervaringen, zorgen en uitdagingen. Als netwerkorganisatie laten we onze meerwaarde zien door actief onze kennis te delen met iedereen die zich bezighoudt en/of inzet voor de leefbaarheid van het Overijssels platteland. Onze website, de platformen samenvoorelkaar.nl en Kerk en Dorp, sociale media, nieuwsbrief en bijeenkomsten zijn de middelen die we hiervoor inzetten. In leefbaarheidsvraagstukken is het proces belangrijk. De OVKK houdt dus een vinger aan de pols bij projecten die lopen, om zo de meest actuele kennis en ervaringen te delen. Ook organiseren we een aantal per jaar een expertmeeting over een specifiek en actueel onderwerp dat betrekking heeft op het verbeteren van leefbaarheid.

Indicatoren

- De OVKK zorgt voor goede terugkoppeling over de voortgang van activiteiten en projecten via de verschillende kanalen die zij tot haar beschikking heeft. Niet alleen resultaten worden gedeeld ook de lessen die tijdens het proces aan bod komen worden gedeeld.
- De OVKK communiceert via haar website duidelijk welke verschillende instrumenten de OVKK beschikbaar heeft in de leefbaarheidstoolbox die te gebruiken zijn door inwoners en professionals,
- De OVKK onderzoekt welke cursussen, onderzoeken en kennis gewenst is vanuit leden en overheden en maakt hiervoor een uitvoeringsprogramma.
- Jaarlijks organiseert de OVKK themabijeenkomsten over actuele onderwerpen.

- De OVKK zal nieuwe technieken in gaan zetten om (groepen van) leden adequater verder te kunnen helpen. Zo zullen we jaarlijks een aantal webinars gaan organiseren.

Pijler 5: Waarderen van initiatief

Inwoners die zich inzetten voor de leefbaarheid moeten we koesteren. Voordat een initiatief daadwerkelijk tot uitvoering komt, zijn er al heel wat uren aan zoekwerk en overleg gemaakt. Mensen die doorzetten totdat zij hun doel bereikt hebben, verdienen waardering. De OVKK is de uitgelezen organisatie om deze mensen in het zonnetje te zetten en te waarderen voor alle moeite en energie die zij in hun project hebben gestopt.

Indicatoren:

- OVKK maakt elk kwartaal een reportage van een initiatief dat van grote meerwaarde is voor de omgeving en een grote bijdrage levert aan de leefbaarheid.
- Voor 30 juni 2020 stelt de OVKK een plan op om initiatiefnemers in de Overijsselse dorpen in het zonnetje te zetten.